

**Josep Lluís Sanfeliu**

Soci de Ysios Capital Partners SGEER

INNOVACIÓ I SOSTENIBILITAT

La situació econòmica no aporta bones notícies, però les empreses catalanes estan reaccionant: reconvertint el seu model, intensificant nous mercats exportant amb èxit, abordant oportunitats úniques i, a més, hi ha sectors innovadors que no deixen que la crisi els arrossegui. Els que ens movem en el món de les companyies altament innovadores, percebem aquesta transformació positiva en veure models reconvertits ab initio, projectes globals o en vetes d'alt valor i construïts a contracorrent.

Per inspirar els valents que tot just comencen és necessari tenir referents aspiracionals (*role models*). El sector de les ciències de la vida ofereix referents (alguns *campions ocults*) de veta de mercat, globals, altament especialitzats, en forma d'empreses destacades o fins i tot en forma de centres públics d'investigació de prestigi (IRB, ICFO, CRG, etcètera). En els dos casos, crida l'atenció com, tant en el sector privat com el de la ciència bàsica finançat públicament, s'han transformat per arribar a ser competitiu internacionalment i estar entre els *top ten* dels seus rànquings respectius.

Avui la biomedicina representa la solvència d'uns fonaments sòlids i amb projectes de futur, malgrat la crisi de liquiditat derivada de la seva relació amb el sector públic. La contribució general del sector privat al PIB creix i la qualitat científica mesurada en l'impacte de les seves publicacions científiques ja és rellevant. A més, cada any posen en marxa *start-ups* biomèdiques. I tot això fruit de l'impuls transformador ja iniciat.

Tanmateix, aquesta transformació és molt més lenta en el sector públic sanitari, el del sistema hospitalari, per la seva complexitat juridicoorganitzativa, operativa i cultural. En la presentació dels pressupostos per al 2012 de Salut de la Generalitat -gairebé un 25% del total de pressupost públic- es fa referència a la sostenibilitat i a la innovació. Per dur els dos conceptes a la pràctica, serà necessari continuar amb els principis que el sector ja ha anat aplicant en els últims anys en el seu procés transformador: excel·lència competitiva, priorització pressupostària, obertura col·laborativa, etcètera.

Posem un exemple en el qual s'uneixen sostenibilitat, in-

novació i transformació: un professional del sector públic hospitalari es planteja aprofitar el coneixement adquirit i acumulat per tirar endavant amb un equip humà una companyia (*spin-off*) i així donar resposta a una necessitat mèdica no coberta. Aquest exercici de posar de relleu el capital humà i intel·lectual persegueix un objectiu immediat (innovació): traslladar al pacient coneixements científics i assistencials originats en el sector públic. I un objectiu ulterior (sostenibilitat): compensar, mitjançant la rendibilitat futura, els contribuents -pels seus impostos- i els inversors que financin l'aventura -per la seva aposta d'alt risc-.

Aquest exemple fàcil d'assimilar, avui és difícil de dur a la pràctica des del sector sanitari. Per aconseguir aquest salt és impres-

El sector sanitari ha de transformar-se i seguir la mateixa via que ha seguit la biomedicina

cindible que fem viable des de la sanitat pública aquest tipus de projecte, de tal manera que prengui vida pròpia en forma d'organització empresarial independent, amb la mínima burocràcia, amb la màxima flexibilitat i establint un marc clar.

També requerirà un canvi cultural del mateix entorn, acceptant el risc i felicitant/facilitant l'emprenedor que opta per un camí diferent, alliberant recursos públics en diluir el risc de finançament del projecte amb el suport d'inversors privats. I, finalment, el seguirà un ajust juridicoorganitzatiu. No és fàcil, és un repte, però això és transformació. Una *spin-off* és un clar exemple de via col·laborativa entre el sector públic i el privat. Hi ha múltiples exemples que han funcionat a escala internacional en universitats públiques americanes i europees. A Barcelona, ja tenim exemples incipients. Aprofundim en el canvi.

En alguns camps, Catalunya pot oferir un horitzó ple d'avantatges pel potencial acumulat en els últims anys d'innovació, internacionalització i transformació en marxa. Aquests canvis no són fàcils i requereixen compromisos i concessions perquè la membrana del sector públic sigui més permeable al sector privat en nom de la innovació i la sostenibilitat.